

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2008 M. BIRŽELIO 4 D. ĮSAKymo NR. 3D-308
„DĖL IŠSKIRTINĖS KOKYBĖS ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ
SPECIFIKACIJŲ“ PAKEITIMO**

2015 m. kovo 13 d. Nr. 3D-168

Vilnius

P a k e i č i u Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. birželio 4 d. įsakymą Nr. 3D-308 „Dėl išskirtinės kokybės žemės ūkio ir maisto produktų specifikacijų“:

1. Papildau 10 punktu:

„10. Išskirtinės kokybės giros specifikaciją (pridedama).“

2. Nurodytuoju įsakymu patvirtintoje Išskirtinės kokybės šviežių vaisių, uogų ir daržovių, taip pat jų perdirbtų produktų specifikacijoje pakeičiu 4.3.3 papunktį ir jį išdėstau taip:

„4.3.3.	Tręšimo planas	Kiekvienais metais, jei laukai tręšiami, vadovaujantis dirvožemio ir (arba) augalo laboratoriniais tyrimais turi būti sudaromas ir vykdomas tręšimo planas, apskaičiuojant kiekvienam laukui ar lauko daliai trąšų rūšis, formą, normą, tręšimo laiką ir būdą. Bendrojo azoto kiekis per metus negali viršyti 140 kg/ha, iš jo: mineralinio azoto kiekis – ne daugiau kaip 96 kg/ha vaisiams ir uogoms ir ne daugiau kaip 122 kg/ha daržovėms ir bulvėms per metus. Laukai, skirti daržovėms auginti, mėšlu arba srutomis gali būti tręšiami tik prieš sėją arba nuėmus derlių.“
---------	----------------	--

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro

2015 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. 3D-168

IŠSKIRTINĖS KOKYBĖS GIROS SPECIFIKACIJA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Išskirtinės kokybės giros specifikacijos (toliau – specifikacija) reikalavimai taikomi įmonėms ir ūkiams, gaminantiems bei realizuojantiems girą pagal Išskirtinės kokybės žemės ūkio ir maisto produktų pripažinimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. 3D-524 (toliau – Taisyklės), bei sertifikavimo įstaigoms, atliekančioms sertifikavimą ir priežiūrą.

2. Specifikacija reglamentuoja išskirtinės kokybės giros (toliau – gira) gamybos (žaliavų, medžiagų, įrangos naudojimo, technologijos proceso, produkto, jo laikymo, fasavimo bei tiekimo rinkai) reikalavimus.

II. GIROS GAMYBOS REIKALAVIMAI

3. Bendrieji giros gamybos reikalavimai:

Nr.	Kontroliuojamieji kriterijai	Įvykdymo reikalavimai
3.1.	Žinios apie Taisyklės	Darbuotojai, tiesiogiai susiję su Išskirtinės kokybės žemės ūkio ir maisto produktų (toliau – IKP) gamyba, turi būti pasirašytinai susipažinę su Taisyklėmis.
3.2.	Žaliavų naudojimo reikalavimai	Gira gaminama pagal sertifikavimo įstaigai pateiktą receptūrą. Jos gamyboje naudojamos tik vietinės kilmės ir gamybos žaliavos. Ne vietinės kilmės žaliavos, neviršijant 10 proc., gali būti naudojamos tik tais atvejais, jeigu jos neauginamos ar negaminamos regione. Nuo 2018 m. sausio 1 d. giros gamyboje turi būti naudojami išskirtinės kokybės arba ekologiški ruginės duonos džiovėsiai.
3.3.	Gamybos vietos	Visi giros gamybos etapai turi vykti tame pačiame regione.

Nr.	Kontroliuojamieji kriterijai	Įvykdymo reikalavimai
	reikalavimai	Regiono plotas negali būti didesnis nei šalies, kurioje jis yra, administracinės ribos.
3.4.	Atsekamumas	Turi būti užtikrintas produkto atsekamumas visuose gamybos etapuose.
3.5.	Įrenginių paruošimo reikalavimai	Jeigu išskirtinės kokybės ir įprastinė gira yra gaminama tais pačiais įrenginiais, kaip įprasta gira, technologinės operacijos turi būti atliekamos skirtingu laiku. Prieš pradedant gaminti išskirtinės kokybės girą, įrenginius reikia išplauti 4.1.6 papunktyje nurodytu būdu.
3.6.	Laikymo sąlygos	Gira turi būti laikoma atskirai nuo įprastinių produktų, atskiroje patalpoje arba jos sektoriuje.
3.7.	Tiekimas rinkai	Gira išpilstoma ir tiekama rinkai tik stiklinėje ir (arba) metalinėje taroje, uždaroje fasuotėse.
3.8.	Vidaus auditas	Ne rečiau kaip 1 kartą per metus reikia atlikti vidaus auditą dėl Taisyklių reikalavimų laikymosi.
3.9.	Privalomųjų reikalavimų laikymasis	Jeigu abejojama dėl reikalavimų, privalomų pagal teisės aktus, laikymosi, sertifikavimo įstaiga turi kreiptis į šių reikalavimų kontrolę atliekančias įstaigas, prašydama atlikti patikrinimą, arba organizuoti papildomus tyrimus.

4. Specialieji giros gamybos reikalavimai:

Nr.	Kontroliuojamieji kriterijai	Įvykdymo reikalavimai
4.1.	NATŪRALUMAS	
4.1.1.	Reikalavimai žaliavoms	Giros gamybai naudojamo geriamojo vandens bendrasis šarmingumas turi būti ne didesnis kaip 1 mmol/l. Naudojami tik iš ruginės duonos pagaminti arba išskirtinai giros gamybai skirti ruginės duonos džiūvėsiai, jie arba jų dalis negali būti pakeista grūdinių produktų ekstraktu arba giros misos koncentratu.

Nr.	Kontroliuojamieji kriterijai	Įvykdymo reikalavimai
		Naudojamas cukrus arba cukraus sirupas negali būti keičiamas gliukozės ir invertuotojo cukraus sirupais. Naudojama citrinų rūgštis negali būti pakeista jokia kita rūgštimi. Naudojamos <i>Saccharomyces pastorianus ssp. carlsbergensis</i> ar <i>Saccharomyces cerevisiae</i> mielės. Ruginės duonos, iš kurios gaminami ruginės duonos džiovėsiai, gamybai turi būti naudojamas natūralus raugas, draudžiama naudoti mieles.
4.1.2.	Maisto priedų, kvapiųjų medžiagų ir maisto fermentų naudojimas	Draudžiama naudoti stabilizatorius, kvapiąsias medžiagas, maisto fermentus ir maisto priedus, išskyrus rūgštingumui reguliuoti naudojamą citrinų rūgštį.
4.1.3.	Genetiškai modifikuotų žaliavų naudojimas	Draudžiama naudoti genetiškai modifikuotas žaliavas arba tas, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų organizmų.
4.1.4.	Technologijos proceso išskirtinumas	Ištrauka giros misai gaminama užplikant ruginės duonos džiovėsius 80–100 °C temperatūros vandeniui. Ištraukos gaminimas turi trukti ne trumpiau kaip 10 valandų. Giros misa turi būti verdama ne trumpiau kaip 1 valandą. Surauginta gira prieš mielių atskyrimą ne trumpiau kaip 12 val. išlaikoma ne aukštesnėje kaip 4 ° C temperatūroje.
4.1.5	Skonis ir kvapas	Siekiant girai suteikti išskirtinį skonį ir kvapą jos gamyboje gali būti naudojama rauginta sula, raugintų agurkų, burokėlių, kopūstų, obuolių sūrymas, juodųjų serbentų lapai, agrastai, avižos, braškės, rabarbarai, burokėliai, česnakai arba lauro lapai.
4.1.6.	Patalpų ir įrenginių plovimas	Patalpos ir įrenginiai plaunami karštu vandeniu ar garais. Esant būtinumui, leidžiama naudoti kitas specifikacijos priede nurodytas medžiagas.

Nr.	Kontroliuojamieji kriterijai	Įvykdymo reikalavimai
4.2.	MAISTINGUMAS	
4.2.1.	Gamybos procesų parinkimas	Giros gamybos procese leidžiama naudoti tik mechaninį skaidrinimą.
4.2.2.	Ruginės duonos džiovėsių naudojimas	Giros gamybai naudojama ne mažiau kaip 2,4 proc. ruginės duonos džiovėsių, kurie turi būti pagaminti iš skrudinto rugių salyklo ir ruginių miltų arba ruginės duonos.
4.2.3.	Jusliniai, fizikiniai ir cheminiai rodikliai	Gira turi atitikti šiuos rodiklius, lyginant su įprasta gira, būtina pateikti tai įrodančius dokumentus:
4.2.3.1.	Jusliniai rodikliai	Jaučiamas stipriai išreikštas ruginės duonos arba 4.1.5 papunktyje nurodytų sudėtinių dalių kvapas.
4.2.3.2.	Tirpių sausųjų medžiagų kiekis, masės procentais	Ne mažiau kaip 4 proc. ir ne daugiau kaip 8 proc. tirpių sausųjų medžiagų.
4.2.3.3.	Alkoholio koncentracija, tūrio procentais	Ne daugiau kaip 0,8 proc. etilo alkoholio.
4.2.4.	Ženklavimo reikalavimai	Gira ženklinama pagal Taisyklių reikalavimus, Nealkoholinių gėrimų ir giros apibūdinimo, gamybos ir prekinio pateikimo techninį reglamentą bei Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1169/2011.
4.3.	APLINKOS TAUSOJIMAS	
4.4.1.	Įmonės teritorijos tvarkingumas	Teritorija turi būti sutvarkyta, šiukšlės turi būti uždaroje talpyklose, technika ir įrankiai turi būti laikomi tvarkingai.
4.4.2.	Atliekų tvarkymas	Biologiškai nesuyrančios gamybinės atliekos (polietileno plėvelės, plastikiniai indai, brokuotos skardinės, stiklo duženos, pakavimo kartono atliekos ir kitos pakavimo medžiagos) turi būti atiduodamos perdirbti ar sunaikinti, tai įrodoma dokumentais.

Išskirtinės kokybės giros
specifikacijos priedas

**MEDŽIAGOS, KURIAS LEIDŽIAMA NAUDOTI VALANT IR DEZINFEKUOJANT
PATALPAS, ĮRENGINIUS, INVENTORIŲ AR INDUS**

Valant ir dezinfekuojant patalpas, įrenginius, inventorių ir (ar) indus leidžiama naudoti šias medžiagas:

1. vandenį ir garus;
 2. etilo alkoholį;
 3. ozoną;
 4. natrio, kalio hidroksido pagrindu pagamintas plovimo medžiagas;
 5. natrio karbonato pagrindu pagamintas plovimo medžiagas;
 6. neorganinių rūgščių pagrindu pagamintas plovimo medžiagas;
 7. dezinfekuojančias medžiagas, kurių veiklioji medžiaga – aktyvusis chloras;
 8. biocidus, kurių veikliosios medžiagos yra natrio hipochloritas, chloro dioksidas, peroksiacto rūgštis, vandenilio peroksidas, etanolis, propan-1-olis;
 9. nejonines paviršių aktyviasias medžiagas (PAM), kurių veiklioji medžiaga yra riebalų alkoholio alkoksilatas.
-

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 188675190, Gedimino pr. 19, 01103 Vilniaus m.
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. birželio 4 d. įsakymo Nr. 3D-308 „Dėl išskirtinės kokybės žemės ūkio ir maisto produktų specifikacijų“ pakeitimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2015-03-13 Nr. 3D-168
Dokumento registracijos data ir numeris	2015-03-17 Nr. 2015-03912
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2015-03-17 Nr. 23074
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Vizavimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	ANDRIUS BURLĖGA, TAR duomenų teikėjas
Sertifikatas išduotas	ANDRIUS BURLĖGA, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2015-03-17 11:44:15
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2015-03-17 11:44:38
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	Nacionalinis sertifikavimo centras (IssuingCA-A), Gyventojų registro tarnyba prie LR VRM - i.k. 188756767 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2013-05-06 - 2016-05-05
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Virginija Baltraitienė, TAR duomenų teikėjas
Sertifikatas išduotas	VIRGINIJA BALTRAITIENĖ, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2015-03-17 14:10:03
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2015-03-17 14:10:18
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	Nacionalinis sertifikavimo centras (IssuingCA-B), Gyventojų registro tarnyba prie LR VRM - i.k. 188756767 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2014-07-17 - 2017-07-16
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "SSC GDL NH CA, Skaitmeninio sertifikavimo centras LT" išduotą sertifikatą "TEISĖS AKTŲ REGISTRAS, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija LT", sertifikatas galioja nuo 2014-12-01 iki 2017-12-31 "Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "SSC GDL NH CA, Skaitmeninio sertifikavimo centras LT" išduotą sertifikatą "TEISĖS AKTŲ REGISTRAS, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija LT", sertifikatas galioja nuo 2014-12-01 iki 2017-12-31
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Teisės aktų registras, versija 1.2.9
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2015-03-18)
Paieškos nuoroda	https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=446f5890ccf111e4bdc295eb34add8e6
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2015-03-18 00:02:21 TAIS